

Наредба № 17 от 11 юни 2010 г. за придобиване на квалификация по професията „Техник по подземно-транспортна техника“

НАРЕДБА № 17 от 11 юни 2010 г. за придобиване на квалификация по професията „Техник по подземно-транспортна техника“

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 525050 „Техник по подземно-транспортна техника“ от област на образование „Техника“ и професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 525050 „Техник по подземно-транспортна техника“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 5250501 „Подземно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“ и 5250502 „Подземно-транспортна техника с електрозадвижане“.

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 525050 „Техник по подземно-транспортна техника“.

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията „Техник по подземно-транспортна техника“ определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждозикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: С. Игнатов

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията „Техник по подземно-транспортна техника“

Професионално направление:	
525	Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства
Наименование на професията:	
525050	Техник по подземно-транспортна техника
Специалности:	Степен на професионална квалификация:
5250501	Трета
5250502	Трета

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник на подземно-транспортна техника“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от

30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен седми клас или завършено основно образование.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават по-ниска професионална квалификация или професионален опит.

Ако за обучение по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация кандидатстват лица, завършили обучение за придобиване на професионална квалификация по професия от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“ с придобиване на втора или трета степен на професионална квалификация, обучението им се зачита и се организира надграждащо обучение. Съдържанието на обучението се определя след сравняване на компетенциите и резултатите от обучението, описани в Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиване на квалификация по професията.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в закони и подзаконовни актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Техникът по подемно-транспортна техника извършва, организира и контролира техническото обслужване и ремонта на подемно-транспортна техника (ПТТ), транспортира и експлоатира (работи с) тази техника в зависимост от притежаваните правоспособности.

Техникът по подемно-транспортна техника спазва инструкциите за техническо обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника, като контролира качествено извършване на посочените операции, чрез което гарантира нейната продължителна и безопасна експлоатация. По време на работа с ПТТ той следи периодично нейните експлоатационни параметри с цел недопускане на авария. Трудовата дейност е екипна, което изисква спазване на трудовата дисциплина, умение за толерантно общуване за опазване на своето здраве и това на другите членове от екипа.

Лицата, упражняващи тази професия, трябва да притежават следните личностни качества: професионализъм, технически усет и способности, издръжливост на напрегната работа и стрес, прецизност и съобразителност.

Условията на труд на техника по подемно-транспортна техника зависят от вида на дейността, която извършва; от местонахождението на машината и възможностите на фирмата. Дейностите са различни, специфични за всяка машина, в зависимост от инструкциите за техническо обслужване и ремонт, препоръчани от фирмата производител. Те се извършват в стационарни ремонтни помещения или чрез подвижни работилници на обекта, където тя работи. Подемно-транспортната техника може да работи с по-малко натоварване през зимния сезон. Лицата, упражняващи професията (техници или машинисти), по-често работят през деня, на едноменен или двусменен режим на работа. Задължително се осигуряват безопасни и здравословни условия на труд (ЗБУТ).

В своята работа техникът използва: комплекти техническа документация (правилници, наредби, инструкции, чертежи, схеми, табла, работни карти и др.), съвременна справочна и каталожна литература, подходящо оборудвани работилници (инструменти, приспособления, уреди, агрегати, съвременни средства за диагностика, необходими за техническото обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника), компютър с интернет и професионален софтуер; съответната подемно-транспортна техника и МПС, за чието управление се изисква определена правоспособност; работно облекло.

За да има право да управлява подемно-транспортна техника, лицето, придобило трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“, трябва да получи правоспособност при условията на Наредба № 1 от 2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.), Наредба № 1 от 2006 г. за придобиване или признаване на правоспособност за работа с електрокари и мотокари в предприятията, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 37 от 2006 г.), Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

За целта обучението по различните специалности от професията „Техник по подемно-транспортна техника“ включва и подготовка за придобиване на правоспособности за управление на различна подемно-транспортна техника и МПС (в зависимост от желанието на обучаваните и възможностите на обучаващата институция), както следва:

Специалност 5250501 „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“ за:

? машинист на кранове стрелови тип, монтирани на автомобили или на самоходни или несамостоятелни шасита – II степен, за кранове с товароподемност до 16 тона;

? машинист на подвижни работни площадки;

? работа с електрокари и мотокари в предприятията;

? управление на МПС от категории „В“ и „С“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

Специалност 5250502 „Подемно-транспортна техника с електроздвижване“:

? машинист на мостови и козлови кранове – II степен, за кранове с товароподемност до 40 тона;

? машинист на кулокранове – II степен, за кранове с товарен момент до 160 тонметра;

? машинист на щабелни кранове;

? управление на МПС от категория „В“ съгласно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. на министъра на транспорта и съобщенията за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение (ДВ, бр. 82 от 2002 г.).

Ако обучаващата институция има възможност и обучаваните желаят, може да се организира чрез предвидените в учебния план часове за ЗИП допълнително обучение за придобиване на правоспособности за управление и на други товароподемни кранове съобразно изискванията на посочената Наредба № 1 за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.).

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лице, придобило трета степен на професионална квалификация по дадена специалност от професията „Техник по подемно-транспортна техника“, може да се обучава по друга специалност от същата професия, като се зачитат резултатите от обучението му по общата задължителна общообразователна подготовка – единна за всички професионални направления, по отрасловата задължителна професионална подготовка – единна за всички професии от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“, и по специфичната за професията „Техник по подемно-транспортна техника“ задължителна професионална подготовка.

Лице, придобило трета степен на професионална квалификация по дадена специалност от професията „Техник по подемно-транспортна техника“, може да се обучава по същата специалност от друга професия на професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“, като се зачитат резултатите от обучението му по общата задължителна общообразователна подготовка – единна за всички професионални направления, и по отрасловата задължителна професионална подготовка – единна за всички професии от това професионално направление.

Притежаващите правоспособност за управление на определен вид и степен товароподемни кранове могат да продължат обучението си за придобиване правоспособност за управление на друг вид товароподемни кран и по-висока степен по съкратени програми съобразно изискванията на Наредба № 1 за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки, издадена от министъра на образованието и науката и министъра на труда и социалната политика (ДВ, бр. 28 от 2002 г.).

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) в Република България, утвърдена със Заповед № 742 от 27.12.2005 г., Заповед № 416 от 08.06.2006 г., Заповед № 884 от 07.11.2006 г., Заповед № 969 от 28.12.2007 г., Заповед № 01/1114 от 30.12.2008 г. на министъра на труда и социалната политика, лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Техник по подемно-транспортна техника“, могат да заемат длъжностите 7231-2002 Техник-механик, автомобили и кари; 7231-3001 Автомеханик; 7231-2006 Механик, гараж за транспортни средства; 231-2002 Автомонтьор; 7231-2007 Монтьор, двигатели на МПС; 8331-2011 Шофьор, автокран; 3115-3004 Техник-механик, автомобили и кари; 8333-2002 Кранист; 8333-2003 Кранист (подвижен); 8334-2003 Водач, електрокар; 8334-2004 Водач, мотокар; 8334-2001 Водач (оператор), открита платформа с повдигащо устройство; 8333-2006 Машинист, автовийска; 8322-2005 Шофьор, товарен автомобил; 8324-2001 Шофьор, противопожарен автомобил; 8324-2002 Шофьор, платформа; 8324-2003 Шофьор, самосвал; 8324-2004 Шофьор, специален автомобил; 8324-2005 Шофьор, тежкотоварен автомобил – 12 и повече тона; 8324-2006 Шофьор, товарен автомобил (международни превози); 8324-2007 Шофьор, цистерна; 7233-2028 Монтьор, промишлено оборудване; 7233-2034 Монтьор, ремонт на машини и оборудване; 8322-2001 Шофьор, лек автомобил до 9 места; 8322-2002 Шофьор линейка; 8322-2003 Шофьор, пощенски автомобил; 8322-2004 Шофьор, такси; 8333-2015 Оператор-мост, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка – единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? знае и спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;

? не замърсява и опазва околната среда;

? осъществява ефективни комуникации при изпълнение на трудовата си дейност в работен екип (умее да формулира проблеми, да задава въпроси и прави отчет за извършената работа);

? знае правата и задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда;

? участва при разпределяне на задачите, съдейства и търси помощ от членовете на екипа, отнася се с чувство за отговорност при изпълнение на задачите, която му е възложена;

? разбира собствената си роля в трудовия процес и съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията си.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка – единна за всички професии от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? разпознава, различава и използва техническа документация (справочници, чертежи, схеми, скици, инструкции и др.);

? познава свойствата, начините за обработка и приложението на основните конструкционни и експлоатационни материали;

? познава и използва инструменти, уреди, приспособления, стендове, необходими за изпълнение на трудовите дейности;

? знае основните машинни елементи, съединения, възли и агрегати;

? познава основните принципи на автоматизацията;

? притежава знания по електротехника, електроника, хидравлика и пневматика.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията „Техник по подемно-транспортна техника“ задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? знае предназначението, устройството, конструктивните особености и характерните неизправности на товароподемните механизми;

? знае и спазва изискванията на Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения (ДВ, бр. 60 от 2006 г.);

? транспортира подемно-транспортна техника;

? спазва правилата за безопасно управление на моторно превозно средство и за поведение при пътно-транспортно произшествие;

? прилага усвоените знания и умения за правилно организиране на работното място по време на техническо обслужване, ремонт и експлоатация на подемно-транспортна техника;

? изготвя план-графиките за техническо обслужване и ремонт на подемно-транспортна техника;

? контролира целесъобразното използване на резервни части;

? извършва съвместни дейности с други лица, умее да работи в екип;

? умее да оценява конкретните ситуации на работното място и съобразно с тях да извършва необходимите трудови дейности;

? изпълнява трудовите си задължения съобразно нормативните изисквания;

? ползва техническа документация и осъществява кратка комуникация на чужд език.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
<i>Общи за професията „Техник по подемно-транспортна техника“</i>	
1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда при изпълнение на служебните си задължения	1.1. Започва работа, след като е преминал съответните форми на обучение и инструктажи по безопасност на труда 1.2. Избира и използва правилно лични предпазни средства и работно облекло 1.3. Обезопасява работното място 1.4. Използва изправни и безопасни инструменти и приспособления 1.5. Спазва правилата за безопасна работа с инструменти и приспособления 1.6. Работи с подемно-транспортна техника, спазвайки изискванията на Наредбата за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения (БЕТНПС) 1.7. Поддържа чисто работното си място 1.8. Събира и изхвърля отпадните материали на определените за целта места при спазване на изискванията за опазване на околната среда. 1.9. Разпознава опасни ситуации, които биха възникнали в процеса на работа, и реагира правилно при аварии 1.10. Спазва изискванията за противопожарна безопасност и реагира правилно при пожар 1.11. Оказва долекарска помощ на пострадал при необходимост
2. Извършва техническо обслужване на подемно-транспортна техника (ПТТ)	2.1. Подготвя и обезопасява работното място 2.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления 2.3. Ползва документация, издадена от фирмата производител (на български и чужд език) за техническо обслужване на ПТТ 2.4. Извършва външен оглед на ПТТ 2.5. Извършва замервания на параметри и величини 2.6. Анализира диагностичните признаци, определящи техническото състояние на подемно-транспортната техника 2.7. Извършва операциите от техническото обслужване съгласно инструкциите
3. Извършва демонтаж и дефектовка на подемно-транспортната техника и нейните	3.1. Подготвя и обезопасява работното си място 3.2. Запознава се с техническото състояние на ПТТ: визуално; от придружаващата го

възли	<p>документация; чрез устна информация от машинист, който е работил с нея</p> <p>3.3. Почиства и измива ПТТ</p> <p>3.4. Придвижва ПТТ до мястото за ремонт</p> <p>3.5. Подбира и използва правилно инструменти, приспособления, уреди, стендове – за демонтаж и дефектовка, съгласно предназначението им</p> <p>3.6. Демонтира ПТТ и нейните възли и механизми (в зависимост от вида на ремонта)</p> <p>3.7. Почиства и измива възлите и елементите, като следи за техническото им състояние</p> <p>3.8. Прави дефектовка на елементите и определя годността им чрез: оглед, замервания на параметри и величини, специални методи</p>
4. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника	<p>4.1. Подготвя и обезопасява работното място</p> <p>4.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления</p> <p>4.3. Прилага знанията си за свойствата и начините за обработка на основните конструкционни материали по време на ремонта</p> <p>4.4. Извършва ремонт на възлите и елементите от ПТТ</p> <p>4.5. Спазва технологичната последователност на ремонтните работи</p> <p>4.6. Разчита скици, чертежи, схеми на подемно-транспортна техника</p> <p>4.7. Съставя протоколи, попълва дневници и ведомости</p> <p>4.8. Намира и съхранява информация в компютъра, създава елементарен текст, намира информация в интернет, свързана с ремонта</p>
5. Извършва монтаж и изпитване на подемно-транспортна техника	<p>5.1. Подготвя работното място</p> <p>5.2. Подбира и използва правилно инструменти и приспособления</p> <p>5.3. Сглобява възлите и механизмите на ПТТ</p> <p>5.4. Регулира възли и механизми от ПТТ</p> <p>5.5. Сглобява ПТТ</p> <p>5.6. Изпитва ПТТ</p> <p>5.7. Попълва дневници и ведомости</p>
6. Експлоатира (работи) с подемно-транспортна	<p>6.1. Прави подходящ избор на ПТТ в зависимост от характера на предстоящата работа</p>

техника	<p>6.2. Обезпечава работата на машиниста с необходимите горивно-смазочни материали</p> <p>6.3. Управлява ПТТ, като за целта притежава свидетелство за съответната правоспособност</p> <p>6.4. Транспортира подемно-транспортна техника, като за целта притежава правоспособност за управление на съответното МПС</p> <p>6.5. Разчита (на български и чужд език) товароподемните характеристики на ПТТ</p> <p>6.6. Използва правилно товароподемните характеристики по време на експлоатация на ПТТ</p> <p>6.7. Използва предварително изготвени схеми за работа при товарно-разтоварни дейности с ПТТ</p> <p>6.8. Избира подходящи товароухващащи приспособления</p> <p>6.9. Следи изменението на експлоатационните параметри по време на работа с ПТТ</p>
<i>Специфични за специалност 5250501 „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“</i>	
7. Извършва техническо обслужване на подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	<p>7.1. Спазва инструкциите на фирмата производител за периода и съдържанието на техническото обслужване</p> <p>7.2. Използва знанията си за устройството, силовото предаване и хидравличната уредба на ПТТ, монтирана на пътни транспортни средства, по време на техническото обслужване</p> <p>7.3. Организира операциите от техническото обслужване, специфични за съответната ПТТ, монтирана на пътни транспортни средства</p> <p>7.4. Извършва операциите от техническото обслужване, специфични за съответните пътни транспортни средства, върху които е монтирана ПТТ</p>
8. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	<p>8.1. Извършва ремонтни операции, специфични за съответните пътни транспортни средства и монтираната върху тях ПТТ</p> <p>8.2. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и хидравличната уредба на ПТТ</p> <p>8.3. Организира ремонтни операции, специфични за съответните пътни транспортни средства и монтираната върху тях ПТТ</p>
9. Работи с подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства	<p>9.1. Извършва операциите преди и след работа, предвидени в инструкцията за експлоатация на съответната ПТТ</p> <p>9.2. Спазва изискванията на строителния проект при строително-монтажни работи с ПТТ</p> <p>9.3. Използва и спазва инструкцията,</p>

	<p>предоставена от фирмата производител, за експлоатация на конкретната ПТТ,</p> <p>монтирана на пътни транспортни средства</p> <p>9.4. Придвижва пътно-транспортното средство, на което е монтирана ПТТ, след завършване на работата на обекта, като спазва правилата за безопасно движение по пътищата</p>
<p><i>Специфични за специалност 5250502 „Подемно-транспортна техника електрозадвижване“</i></p>	
10. Извършва техническо обслужване на подемно-транспортна техника с електрозадвижване	<p>10.1. Спазва инструкциите, предоставени от фирмата производител, относно периода и съдържанието на техническото обслужване</p> <p>10.2. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и електрическата уредба на ПТТ с електрозадвижване по време на техническото обслужване</p> <p>10.3. Организира операциите от техническото обслужване, специфични за съответната ПТТ с електрозадвижване</p> <p>10.4. Извършва операциите от техническото обслужване на елементите от електрообзавеждането на ПТТ</p> <p>10.5. Организира операциите от техническото обслужване на ходовата част, специфични за ПТТ с електрозадвижване</p>
11. Извършва ремонт на подемно-транспортна техника с електрозадвижване	<p>11.1. Прилага знанията си за устройството, силовото предаване и електрическата уредба на ПТТ по време на ремонта</p> <p>11.2. Извършва ремонтни операции, специфични за съответната ПТТ с електрозадвижване, използвайки знанията за нейното устройство, силово предаване и електрическа уредба</p> <p>11.3. Спазва инструкцията, предоставена от фирмата производител, за ремонт на конкретната ПТТ с електрозадвижване</p> <p>11.4. Извършва ремонтни дейности на ходовата част, специфични за ПТТ с електрозадвижване</p>
12. Работи с подемно-транспортна техника с електрозадвижване	<p>12.1. Извършва операциите преди и след работа, предвидени в инструкцията за експлоатация на съответната ПТТ</p> <p>12.2. Използва и спазва инструкцията, предоставена от фирмата производител, за експлоатация на конкретната ПТТ с електрозадвижване</p>

5. Изисквания към материалната база

5.1. Учебни кабинети

Обучението по теория се провежда в учебни кабинети, обособени за всеки предмет или за няколко предмета в зависимост от възможностите на обучаващата институция. Препоръчва се обзавеждането на учебни кабинети по следните предмети: здравословни и безопасни условия на труд, техническо чертане, техническа механика и технология на металите, електротехника, електроника и електрообзавеждане на ПТТ, ПТТ и товароподемни механизми.

5.1.1. Основно оборудване: учебни маси, столове, учебна дъска, технически средства и аудио-визуална техника.

5.1.2. Учебни помагала: съобразно учебното съдържание по съответния предмет (табла; схеми; каталози; инструкции; справочници; технически паспорти; видеофилми; програмни продукти; макети; елементи и възли от ПТТ; фирмени материали за новости в ПТТ).

5.2. Учебни работилници

В учебните работилници се провежда обучението по учебна практика. Те трябва да отговарят на нормативните изисквания за практическо

обучение по: общопрофесионални умения; товароподемни механизми; автотранспортна техника; обслужване и ремонт на ПТТ.

Учебните работилници трябва да разполагат с работни места за всички обучавани и едно за обучаващия. Работното място на обучавания трябва да е в съответствие с нормативите за извършване на съответната дейност и с методическите изисквания.

Работилниците да са снабдени с оборудване и учебни помагала съобразно учебното съдържание на съответната учебна практика:

5.2.1. Оборудване: инструменти, уреди, приспособления, стендове, агрегати, необходими за изпълнение на трудовите дейности, работни маси, столове (пейки) за обучаваните по време на инструктажите, металорежещи и металообработващи машини, повдигателни съоръжения.

5.2.2. Учебни помагала: елементи и възли от ПТТ, макети, табла, схеми, каталози, инструкции, справочници, технически паспорти и др.

Организирането и провеждането на практическото обучение може да се извършва и в учебно-производствени бази на фирми, чиято дейност съответства на учебното съдържание, съгласно предвидените в ЗПОО възможности.

5.3. Машинен парк и учебен полигон

За правилно и безопасно провеждане на учебната практика по технология на работа с ПТТ е необходимо обучаващата институция да разполага с учебен полигон и ПТТ съобразно специалността, по която обучава, и изискванията на съответните наредби, посочени в т. 2 „Описание на професията“ за придобиване на правоспособности за управление на товароподемни кранове, подвижни работни площадки, електрокари и мотокари.

Обучението за съответните категории водачи на МПС се провежда съобразно изискванията на Наредба № 37 от 2002 г. (ДВ, бр. 92 от 2002 г.) на министъра на транспорта за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение. Организирането и провеждането на обучението по учебната практика по технология на работа с ПТТ може да се извършват с машини на фирми (съгласно предвидените в ЗПОО възможности) на учебния полигон на обучаващата институция.

Работните места в учебните машини трябва да бъдат допълнително оборудвани съгласно съответните нормативни документи.

6. Изисквания към обучаващите

Професионалната подготовка по професията „Техник по подемно-транспортна техника“ се извършва от лица с образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионални направления „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Машинно инженерство“, „Общо инженерство“, „Материали и материалознание“, „Електротехника, електроника и автоматика“ от област на висше образование „Технически науки“ и по специалности от професионални направления „Икономика“ от област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.) и съответстващи на учебните предмети (модули) от задължителната професионална подготовка.

За практическото обучение по придобиваните правоспособности лицата трябва да притежават съответната правоспособност от същата или по-висока степен.

По изключение преподаватели по практика за придобиване на правоспособност за машинист на кранове могат да бъдат и лица с най-малко средно образование и степен на правоспособност, по-висока или равна на правоспособността, за която се провежда обучението, и с професионален опит не по-малък от 5 години.